DE LAATSTE BLADZIJDE

In deze rubriek elk weekeinde een necrologie van iemand die recent is overleden.

Regelen was haar **tweede natuur**

Evie Kogeldans-Pinas (1935-2018) kwam als vrouw van een profvoetballer uit Suriname naar Venlo.

Tekst **Paul van der Steen**

Evie Kogeldans hield graag de controle. Drie keer in haar leven was ze die helemaal kwijt. Eén keer met een vrolijke aanleiding: toen ze in 2000 ridder in de orde van Oranje-Nassau werd. Twee keer in triestere omstandigheden: bij de dood van haar jongste zoon in 1989 en onlangs, toen ze steeds meer vocht vasthield en van de been raakte. Op 7 januari overleed ze aan hartfalen.

Regelen was haar tweede natuur. In 1976 trad ze aan als raadslid voor de PvdA in Venlo. Ze zou raadslid blijven tot 1994. „In de raad kwam ze bescheiden en rustig over", zegt Hans Liebregts, die in het verleden raadslid, wethouder en afdelingsvoorzitter was voor de Venlose sociaaldemocraten. „Maar in eigen kring regelde ze de hele bliksemse boel voor haar achterban en rond zaken die haar aandacht hadden. Via de lijn van vrouwen in de raad oefende ze ook invloed uit. Ze genoot veel respect."

Ze had zich bij de Venlose PvdA in de kijker gespeeld met haar inzet voor buurten, een speeltuin, huurdersbelangenvereniging en minderheden, vertelt Jaap Schoon, die Kogeldans leerde kennen in het onderwijs. De sociaaldemocraten groeiden sterk in de jaren van Den Uyl. „Eef werd met voorkeurstemmen gekozen, omdat ze op heel praktische wijze van alles voor elkaar kreeg."

Eveline Esseline Susanna Pinas kwam in 1935 ter wereld in Paramaribo, en groeide op net buiten die stad. Haar moeder gaf haar eennajongste kind (in totaal waren er zes) kort na haar geboorte 'te leen' aan haar zus Dina, van wie alle kinderen vroeg stierven. Het meisje zou haar hele jeugd bij haar peettante blijven, die - hoewel analfabeet - in haar eentje een behoorlijk boerenbedrijf met koeien bestierde.

Evie miste haar eigen gezin, maar trok zich ook op aan het voorbeeld van de sterke vrouw die haar opvoedde. Haar eigen moeder was al even krachtig, net als haar oma. Zij had nog als slavin gewerkt. Evie kende de de verhalen daarover en kon het nog zien aan de littekens op oma's polsen.

Het meisje was leergierig en dol op boeken. Ze las haar tante voor uit de kranten en uit de Bijbel. Zo goed, dat die met de opgedane kennis over het geloof belijdenis kon gaan doen. Gegrepen door het doceren ging Evie naar de kweekschool om onderwijzeres te worden.

Niet veel later liet Paul Kogeldans, een begenadigd voetballer en een paar jaar ouder, zijn oog vallen op Evie Pinas. „Ze had mooie heupen, liep heel statig", zegt hij. „Ze was echt een verschijning. Andere meisjes konden je afsnauwen. Zij was daarentegen heel beleefd." Er groeide iets moois tussen de twee. In 1955 werd zoon Gerold geboren. Begin 1957 trouwden ze.

Toen Evie zwanger was van de tweede, kon Paul Kogeldans in Nederland gaan voetballen bij VVV in Venlo. In de zomer van 1957 vloog hij naar Nederland. De aanvaller was op zijn plek in het elftal, waarin ook grootheden speelden als Jan Klaassens en Faas Wilkes. Bij zijn debuut maakte Kogeldans meteen drie doelpunten.

Zes weken na de geboorte van dochter Marlea scheepte Evie zich in voor de boottocht van zes weken naar Nederland. In maart 1958 kwam ze aan. Varend door het Noordzeekanaal, viel haar oog vooral op de wapperende witte was bij de huizen.

> Haar moeder gaf haar 'te leen' aan haar zus, van wie alle kinderen vroeg stierven

Voor de eerste keer fietsend door Venlo voelde ze zich nagestaard. In alle straten gaapten mensen haar aan. Marlea: „Ze dacht dat het te maken had met haar huidskleur. Achteraf werd haar duidelijk dat je in Nederland rechts hoort te fietsen en niet links zoals in Suriname."

In de stad werden ze destijds eigenlijk altijd vriendelijk benaderd. Al was het zeskoppige gezin (in Venlo werden nog de zonen Arnseth en Ruben geboren) wel een bezienswaardigheid. „Duitse kooptoeristen spraken bewonderend over die *schwarze Wunderkinder*", zegt Marlea.

Dochter Marlea had later in haar kinder- en tienerjaren wel eens ervaringen met racisme. Daarbovenop kwamen beelden van de burgerrechtenstrijd in de Verenigde Staten en de apartheid in Zuid-Afrika. „Zwarte identiteit werd voor mij een issue. Ik ging erover lezen en werd eigenlijk alleen nog maar bozer. Bij al die kwaadheid ergerde ik me openlijk, als ik zag met welke in mijn ogen van toen onbenullige zaken mijn moeder bezig was. Later werd ik milder en zag ik dat ze oog had voor de essentie van politiek: de alledaagse problemen van mensen proberen op te lossen. Mijn moeder miste dat een beetje bij veel PvdA'ers van tegenwoordig."

Toen Marlea in 1998 namens de PvdA wethouder werd in Diemen hebben ze nog samen een interview gegeven. „Evie als het eerste vrouwelijke zwarte raadslid en ik de eerste vrouwelijke zwarte wethouder in een Nederlandse gemeente."

Ruben, het in 1967 geboren nakomertje, bleek de voetbalgave van zijn vader te bezitten. „In veel andere opzichten leek hij op zijn moeder", zegt zijn zus Marlea. „Hetzelfde natuurlijke overwicht. Ook hem zou je nooit horen vloeken. Ruben had daarom een speciaal plekje bij mijn moeder. Hij was haar beste vriend. Zijn woorden telden. Als hij zei dat er geen suiker meer moest worden gebruikt, dan verdween de suiker van tafel."

Ruben was verdediger bij de Tilburgse profclub Willem II toen hij begin juni 1989 met het Kleurrijk Elftal naar Suriname afreisde voor een toernooi. Vlak voor de landing stortte hun toestel neer bij vliegveld Zanderij. Negen bemanningsleden en 167 van de 176 passagiers kwamen om het leven, onder hen Ruben. Marlea: „Natuurlijk nam Evie gillend en huilend kennis van het nieuws. Daarna begon ze net als altijd te regelen. Tijd om het verdriet echt te verwerken gunde ze zich niet."

In Evies huis herinnert een hele wand aan Ruben. Er hangen foto's van hem en zijn elftallen plus zijn ingelijste Willem II-shirt. „Ze kon niets opruimen wat aan Ruben herinnerde," vertelt zijn zus. „Zelfs een oude eetkamerstoel mocht niet weg, want daar had hij nog op gezeten. Op onverwachte momenten kon ze erom gaan huilen. Toen in 2011 de sporthal van zijn middelbare school de naam van Ruben kreeg, was ze nog altijd te emotioneel om het woord te voeren."

Suggesties voor deze rubriek zijn welkom op necrologie@nrc.nl

Evie Kogeldans en haar man Paul ontvangen in 2009 bij voetbalclub Willem II een foto van hun zoon Ruben, omgekomen bij de SLM-vliegramp op Zanderij in 1989. FOTO HANS VERBUNT/ANP

Advertentie

12 MAART 2018 | BURGERS' ZOO, ARNHEM

ELSEVIER WEEKBLAD
Powered by:

ERVEN & SCHENKEN
in één dag

Vanaf:
€ 45
p.p. incl. lunch
en drankjes

BETAAL MINDER BELASTING!

ALLES WAT U MOET WETEN OVER
ERF- EN SCHENKBELASTING

WWW.ELSEVIERWEEKBLAD.NL/ERVEN

Elsevier is een geregistreerd merk van Elsevier B.V. en wordt gebruikt onder licentie.

WEER

Wat er later komende week gaat gebeuren, is momenteel onzeker. De kans is aanwezig dat het kouder gaat worden, met een noordoostenwind en sneeuwbuien. Deze zaterdag schijnt de zon volop, maar in het oosten en zuidoosten is er eerst nog vrij veel bewolking te zien. Het blijft wel droog. De wind stelt weinig voor, er waait een veelal zwakke wind uit richtingen tussen zuid en oost, kracht 2. Zaterdagmiddag is het maximaal 5 tot 7 graden, in het westen en in de provincie Utrecht 8 graden. Vanavond en vannacht is het overwegend helder.

Opnieuw gaat de temperatuur dalen tot onder nul. In het oosten en zuidoosten is -4 graden mogelijk. Vlak aan zee wordt het omstreeks het vriespunt. Zondag hebben het noorden en westen met wolkenvelden en mogelijk een bui te maken.
In het oosten en zuidoosten is er waarschijnlijk nog vrij veel zonneschijn en blijft het droog. De middagtemperatuur komt op 6 tot 9 graden uit. Er waait een veelal matige zuidwestenwind.
Op maandag is het bewolkt met regen. Na een vorstloze nacht wordt het in de middag ongeveer 6 graden.

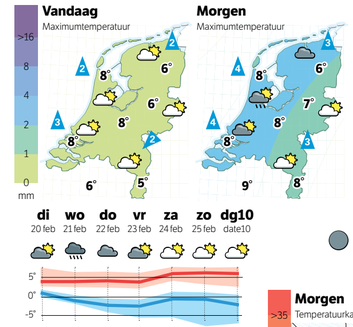

Verwachting weerstations **zo** 18 feb

NEDERLAND				BUITEN EUROPA			
Amsterdam	-1	8		ARG	Buenos Aires	22	32
De Bilt	-3	8		AUS	Sydney	20	29
Deelen	-4	7		BRA	Rio de Janeiro	23	30
Den Helder	0	7		CAN	Toronto	-3	4
Eelde	-3	6		CHI	Peking	-4	8
Eindhoven	-4	9		EGY	Kairo	12	20
Maastricht	-2	8		IND	Jakarta	25	31
Rotterdam	-1	8		JAP	Tokio	-1	9
Twente	-4	7		MEX	Mexico-Stad	11	24
Vlieland	2	7		VS	New York	2	9
Vlissingen	2	8			Los Angeles	10	18

Maan ∆ 08:44 uur ▼ 19:46 uur
Zon ∆ 07:51uur ▼ 17:58 uur

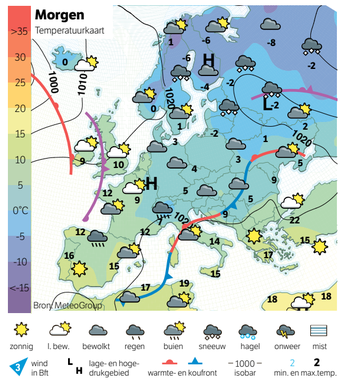

Verwachting weerstations **ma** 19 feb

EUROPA							
BEL	Brussel	-2	9	OOS	Innsbruck	1	5
DUI	Berlijn	0	4		Wenen	3	5
	Frankfurt	-4	5	POL	Warschau	-1	2
	München	-3	3	POR	Lissabon	9	17
FRA	Bordeaux	3	12	RUS	Moskou	-4	-1
	Nice	9	14	SPA	Barcelona	8	14
	Parijs	-1	10		Las Palmas	14	20
GBR	Londen	1	9		Madrid	0	14
GRI	Athene	5	15	TSJ	Praag	-3	2
IER	Dublin	6	12	TUR	Istanbul	11	22
ITA	Rome	9	14	ZWE	Stockholm	-6	0

COLOFON

NRC Media BV
Hoofdredacteur: Peter Vandermeersch
Algemeen directeur: Rien van Beemen

Redactie
Vragen, opmerkingen of suggesties? Stuur een mail naar redactie@nrc.nl of ga naar nrc.nl/contact. Postadres: Postbus 20673, 1001 NR Amsterdam, t.a.v rubriek, redactie of persoon.

Ingezonden brieven
Reageren op artikelen uit de krant? Stuur dan een ingezonden brief van maximaal 250 woorden naar **opinie@nrc.nl**. Vermeld uw naam, adres en telefoonnummer.

Advertenties
T: **+31 20-755 3049**, E: sales@nrc.nl, of nrcmedia.nl

Familieberichten
T: **020 - 755 3052**, E: familieberichten@nrc.nl

Bezorging en abonnementen
Wij streven ernaar de krant doordeweeks voor 7.00 uur en op zaterdag voor 7.30 uur te bezorgen.
Ga voor vragen naar nrc.nl/service, bel **088-572 0572** (ma-vr 8.00-19.45 uur, za 11.00-16.30 uur), of mail naar service@nrc.nl.

NRC Webwinkel
T: **088 - 572 0202**
E: klantenservice@nrcwebwinkel.nl

Omgang persoonsgegevens
NRC Media BV legt van abonnees en gebruikers van online dienstverlening gegevens vast voor de uitvoering van een (abonnee) overeenkomst en/of het verlenen van diensten. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over relevante producten en diensten van NRC Media BV en NRC Lux BV (zie ook nrc.nl/privacyverklaring). Indien u op deze informatie geen prijs stelt, kunt u zich afmelden via privacy@nrc.nl.

Text-Syndication
The Interview People GmbH,
T: **+49 8161 8074 978**
E: syndication@theinterviewepeople.com,

Auteursrecht
© NRC Handelsblad, 2018. Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van (de inhoud van) deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij NRC Media BV c.q. de betreffende auteur. Zie voor de volledige tekst: nrc.nl. Op ingezonden bijdragen zijn de algemene publicatievoorwaarden van toepassing. Deze liggen ter inzage op de redactie en worden op verzoek kosteloos toegezonden.